

Lieflijke woorden zijn een honingraat, zoet voor de ziel, en genezing voor de beenderen. Spr. 16:24

Wat maakt een honingraat begerenswaardig? Dat is namelijk de honing. Als we dus liefelijke, bekoorlijke, en aangename woorden in de ogen van God willen spreken moeten we dus weten wat honing betekent.

De betekenis van honing in de Bijbel.

Het woordje honing komt 55 keer in de Bijbel voor. De eerste keer waar dit woord in de Bijbel voorkomt is Gen. 43:11 *“Toen zei Israël, hun vader, tegen hen: Als het zo gesteld is, doe dan dit. Neem van het beste van dit land in jullie zakken mee en geef dat die man als geschenk: wat balsem, wat honing, specerijen, mirre, pistachenoten en amandelen”*. De laatste keer dat het woordje honing genoemd wordt is Op. 10:10 *“En ik nam het boekje uit de hand van de Engel en at het op, en het was in mijn mond zoet als honing, maar toen ik het opgegeten had, werd mijn buik bitter”*.

Van deze 55 keer wordt het woord 18 keer in verband gebracht met een land overvloeiende van melk en honing en Israël noemt het het beste van het land in Gen.43:11

Frappant is dat honing hier steeds genoemd wordt als een kenmerk van het land, maar ook steeds in verband gebracht wordt met melk. Ex. 3:17 *“Daarom heb Ik gezegd: Ik zal ulieden uit de verdrukking van Egypte opvoeren, tot het land der Kanaänieten, 24 en der Hethieten, en der Amorieten, en der Ferezieten, en der Hevieten, en der Jebusieten; tot het land, vloeiende van melk en honig”*.

Kleine kinderen werden in de oudheid gevoed met melk en honing om tot wasdom te komen. Hebr. 5:13 *“Ieder immers die van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid, want hij is een kind”*. Hier noemt Paulus melk het grondbeginsel van het geloof, namelijk het Woord. Paulus zegt tegen de Korinthiërs dat hij hun met melk, dus de grondbeginselen van het Woord, voedde en niet met vast voedsel. 1 Kor. 3:2 *“Ik heb u met melk gevoed, en niet met vaste spijs; want gij vermocht toen nog niet; ja, gij vermoogt ook nu nog niet”*. Petrus zegt dat we hebben te verlangen naar de zuivere melk van het Woord. 1 Petr. 2:2 *“En, als nieuwgeborene kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen;”*.

Deze teksten laten zien dat er een verband is tussen de melk en het Woord. Druk op de melk brengt boter voort Spr.30:33 *“Want de drukking der melk brengt boter voort”*.

Boter is nog vetter en voedzamer en als het Woord onder druk komt te staan in ons leven, dan werkt het een vreedzame vrucht tot gerechtigheid uit en dat geeft groei in ons geestelijk leven.

Hebr.12:11 *“En elke bestraffing schijnt op het moment zelf wel geen reden tot blijdschap te zijn, maar tot droefheid. Maar later geeft zij hun die erdoor geoefend zijn een vreedzame vrucht van gerechtigheid”*.

Boter is nog vetter en voedzamer en als het Woord onder druk komt te staan in ons leven, dan werkt het een vreedzame vrucht tot gerechtigheid uit en dat geeft

Melk en honing, stellen dus in materiële zin een weldaad voor en geven een zekere welstand en voorspoed aan. Te eten van het beste van het land geeft groei, gezondheid en welvaart aan.

Melk ziet op het Woord van God, maar de betekenis van de honing in geestelijke zin blijft onduidelijk.

De 2^e keer dat honing genoemd wordt in een ander verband is Lev. 2:11 *“Want u mag niets van wat met welk zuurdeeg of welke honing dan ook bereid is, als een vuuroffer voor de HEERE in rook laten opgaan”*.

Onderdelen van het vuuroffer zijn het brandoffer en het spijsoffer (graanoffer) gevolgd door het drankoffer en zij tonen ons de Heiland in Zijn volmaakte “mens-zijn”. Onbesmet door zonde en in staat van volkomen gehoorzaamheid aan de Vader vervult Hij de wil van de Vader in Zijn arbeid. Zuurdeeg en honing geven gisting en veroorzaken bederf. Zuurdeeg staat daarbij voor het kwaad en honing voor de overvloed. Dat is tegengesteld aan de soberheid en de matigheid die de Heiland gedurende Zijn omwandeling en Middelaarsbediening op aarde uitgeoefend heeft. Het gaat hier om een van buitenaf komend verderf, terwijl Christus het onverderfelijke brood des levens is. De honing ziet dan op de smaak van mensen en niet op het welbehagen des Heeren. Niets uit deze wereld mocht de toewijding van Jezus aan God, de Vader beïnvloeden.

Honing staat in deze tekst in verband met vleselijke zoetheid en zinnelijk genot in deze wereld. Dit in tegenstelling tot de reine wijze waarop Christus Zijn Vader in deze wereld diende. Dit zou betekenen dat wij in de navolging van Christus ons zouden moeten onthouden van de natuurlijke werking van honing, die aansluit op de zoetigheid van ons zondige, natuurlijke vleselijke leven. In dat verband kan honing ook misleidend zijn en geeft het de begeerlijke verleiding om niet eerlijk en oprecht ten opzichte van het Woord te handelen.

1 Kon.14:3 *“Neem tien broden, koeken en een kruik honing mee, en ga naar hem toe. Hij zal je vertellen wat de jongen overkomen zal”*. De goddeloze koning Jerobeam stuurt zijn vrouw met een overvloed van levensmiddelen, waaronder honing, naar de profeet Ahia om hem tot een voor hem gunstige uitspraak te verleiden.

Spr. 5:3 *“Want de lippen van een vreemde vrouw druipen van honingzeem, haar gehemelte is gladder dan olie”*. In beide teksten wordt honing betrokken bij verleiding en ziet het op de wereldse begeerte van een mens. Johannes verwijst daarnaar in zijn 1^e Johannesbrief hoofdstuk 2 :16 *“Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleses, en de begeerlijkheid der ogen, en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader, maar is uit de wereld”*.

De 3^e keer dat we honing in een bepaald verband tegenkomen is bij Simson in Richteren 14, waarbij Simson en zijn ouders honing eten uit de door hem gedode leeuw. M.a.w. de honing, het zoete komt uit de dode leeuw voort. Nu lezen we in Daniel 7 en 8 dat landen vergeleken worden met dieren, nl. als een leeuw, een beer, een luipaard, de ram en de geitenbok. Zo wordt Israël ook vergeleken met een leeuw in Gen. 49:99 *“Juda is een leeuwenwelp; van je prooi ben je opgestaan, mijn zoon. Hij heeft zich gekromd, zich als een leeuw neergelegd, als een leeuwin; wie zal hem doen opstaan?”* In Num. 23:24 wordt een volk vergeleken met een leeuw. *“Zie, een volk, het staat op als een leeuwin, als een leeuw richt het zichzelf op; het gaat niet liggen, voordat het zijn prooi opgegeten heeft en het bloed van zijn slachtoffers gedronken heeft”* en in Num. 23:24 wordt Israël vergeleken met een leeuw. *“Zie, het volk zal opstaan als een oude leeuw, en het zal zich verheffen als een leeuw; het zal zich niet neerleggen, totdat het den roof gegeten, en het bloed der verslagenen gedronken zal hebben!”*

Numeri 24:9 *“Hij heeft zich gekromd, hij heeft zich , gelijk een leeuw, en als een oude leeuw; wie zal hem doen opstaan? Zo wie u zegent, die zij gezegend, en vervloekt zij, wie u vervloekt!”*

In Op. 5:5 wordt de komende Messias vergeleken met de leeuw die uit de stam van Juda en de

wortel van David is. *“En een van de ouderlingen zei tegen mij: Huil niet. Zie, de Leeuw Die uit de stam van Juda is, de Wortel van David, heeft overwonnen om de boekrol te openen en zijn zeven zegels te verbreken”*.

Een leeuw heeft iets machtigs over zich en wordt vaak als onoverwinnelijk beschreven en is dus ook type van de Here Jezus Christus. Hij heeft de duivel overwonnen, is opgestaan uit de doden en zal terugkeren als de leeuw van Juda, waar elke knie zich voor zal buigen.

Het verband met de honing zou dan kunnen zijn de rijkdom die van Christus uitgaat en in het evangelie verkondigd wordt. Hij laat Zijn kinderen honing zuigen uit die Rots, dat is Christus zelf. Dt.32:13 is een ode van Gods gunsten over Israel. *“Hij liet hem rijden op de hoogten van de aarde, en hij at de opbrengsten van het veld. Hij liet hem honing zuigen uit de rots, en olie uit hard gesteente”*.

Ps.81:17 *“Hij zou van de beste tarwe te eten gegeven hebben, ja, Ik zou u verzadigd hebben met honing uit de rots”*.

Die honing, het Woord van God, gaat uit vanuit de leeuw die gedood is, de Here Jezus Christus, als het geslachte Lam en de leeuw van Juda. Voor de wereld een raadsel, maar voor hen die van die honing eten een kracht Gods tot behoud.

Op de avond van de opstandingsdag eet de Here Jezus Christus van de honingraat te midden van Zijn discipelen. Lk 24:42 *“En zij gaven Hem een stuk van een gebakken vis en van een honingraat”*. Hij zoekt nu de honing, Christus Zelf, bij Zijn kinderen om samen met hen te eten (Hoogl 4 en 5) om te genieten van het zoete wat van Hem uitgaat.

Hoogl. 5:1 *“Ik ben in Mijn tuin gekomen, Mijn zuster, Mijn bruid, Ik heb Mijn mirre geplukt met Mijn specerijen, Ik heb Mijn honingraat met Mijn honing gegeten, Ik heb Mijn wijn met Mijn melk gedronken. Eet, vrienden, drink en word dronken, geliefden”*.

Hoogl 4:11 *“Uw lippen druipen van honingzeem, Mijn bruid, honing en melk zijn onder uw tong en de geur van uw kleding is als de geur van de Libanon”*.

De 4^e keer dat we een verhaal over honing tegenkomen is in 1 Samuel, waarbij Jonathan honing eet uit het bos, terwijl zijn vader Saul met een eed de man vervloekt die voor de avond voedsel tot zich neemt. In de strijd die gevoerd werd verbiedt Saul in zijn vleselijke ijver zijn mannen enig voedsel tot zich te nemen tot aan de avond met als gevolg dat zij moede en mat werden. Jonathan echter neemt in zijn onwetendheid honing tot zich en zijn ogen worden verlicht. Zijn conclusie is dan ook dat ten gevolge van deze beslissing van zijn vader de slag aan de Filistijnen niet groot geweest is. De honing wordt hier gebruikt als een middel in de strijd dat vernieuwde kracht en verlichte ogen geeft.

In 2 Samuel 17 zien we dat honing ook één van de ingrediënten is die David en de zijnen weer op krachten brengen. Honing is dus een soort levenselixer, dat nieuwe kracht geeft om de strijd voort te zetten en tot overwinning leidt.

We zien hier dat honing een symbool van de kracht van God kan zijn, die de Nieuw Testamentische gelovige ervaart door het werk van de Here Jezus Christus in en door de Heilige

Wie dan toch is onze kracht? Ex.15:2 zegt; *“De HEERE is mijn kracht en lied, Hij is mij tot heil geweest. Dit is mijn God, Hem verheerlijk ik; de God van mijn vader, Hem roem ik. De HEERE is een Strijder; HEERE is Zijn Naam”*.

We zien hier dat honing een symbool van de kracht van God kan zijn, die de Nieuw Testamentische gelovige ervaart door het werk van de Here Jezus Christus in en door de Heilige Geest. Dit gaat niet buiten Zijn Woord om en de 'vrucht' van dat Woord

is kracht. Zij gaan van kracht tot kracht voort en zij zullen verschijnen voor God in Sion.

(Ps.84:7/8). Steeds opnieuw honing eten, het Woord Gods tot ons nemen, om krachten op te doen en verder te gaan in de strijd.

De 5^e keer dat we van honing lezen in een eenparige verklaring is in Ez. 3 en Op. 10. Ezechiël eet een boekrol op en Johannes een boekje. Beiden zijn zoet als honing in de mond. Ps.119:103 zegt: *“Hoe zoet zijn Uw woorden voor mijn gehemelte, zoeter dan honing voor mijn mond”*. Dat is wat het Woord van God geeft aan de mens die in Hem gelooft en zich verlustigt in dat Woord. Het verandert en vernieuwt de mens. Geeft vreugde, blijdschap, bemoediging en hoop.

Ezechiël daarentegen wordt bitter bedroefd door de hitte van zijn geest door wat hij gehoord heeft, maar bij Johannes wordt het bitter in de buik. **De buik wordt ook wel ingewand genoemd en ziet op het innerlijk van de mens (1 Kon. 3:26/Job 30:27). Dat is dan de oude mens die onder het oordeel ligt.** Het boekje en de boekrol is hierbij representatief voor het Woord van God. Het brengt heil en zaligheid aan de ziel van een mens, maar is ook confronterend voor de natuurlijke mens, waardoor hij innerlijk bewogen wordt over zijn stand voor God. Het oordeel over hemzelf of de wereld is dan bitter.

Ook hier zien we dus weer dat honing met het Woord te maken heeft en zoet is voor de gelovigen.

Als laatste zijn er heel wat teksten voornamelijk in Job, Psalmen, Spreuken en Ezechiël die refereren aan het woordje honing.

Zofar zegt in Job 20 dat de goddelozen en de huichelaar de stromen, rivieren en beken van honing en boter niet zullen zien.

Ps. 19 spreekt over de Wet als zoeter dan honing.

Ps. 81 spreekt over Israël dat verzadigd had kunnen worden met honing uit de rots. Profetie over de verwerping van Christus?

Spreuken geeft richtlijnen over het eten van honing.

In Hooglied wordt de bruid vergeleken met honing.

Jesaja spreekt over de Here Jezus, dat Hij boter en honing zal eten, totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen.

Ook wordt gesproken dat het overblijfsel van Israël boter en honing zal eten te midden van de doornen en distels.

Ezechiël verwijst naar de overvloed die God hen gegeven heeft, waardoor zij opgroeide en geschikt werden voor het koningschap.

In al deze teksten wijst honing op overvloed en voorspoed. Dat gegeven kunnen we ook toepassen op het geestelijk vlak en wijst dan op het Woord van God en de overvloed en rijkdom die daar uit voortvloeit. Nog specifiek het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond. De overvloed en de rijkdom heeft nu zijn inhoud gekregen in de Zoon van God, onze Here Jezus Christus. Als gelovige gaan we aan het zinnelijk genot van honing voorbij en zijn wij gezegend met alle geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten.(Ef.1:3). De geneugten van deze wereld bekoren ons niet meer en we weten dat de wereld en zijn begeerte voorbij gaat, maar het Woord van de Here blijft in eeuwigheid. Die bron geeft leven en overvloed.

Als laatste vinden we in de evangeliën dat Johannes de Doper zich voedde met sprinkhanen en wilde honing. In tegenstelling tot honing is wilde honing een product waar geen mensenhand aan te pas kwam. Dit product komt uit de natuur voort en wordt door geen mens geleid. Zo heeft ook het evangelie van Christus geen mensenhand nodig, maar komt het voort uit de hand van God. Je zou kunnen zeggen dat in geestelijke zin Johannes zich voedde met het Woord van God en wat God hem daarin openbaarde. Aan de andere kant at hij ook sprinkhanen. Sprinkhanen zijn altijd een

beeld van een plaag. Zij vreten het land kaal en dat betekent een ramp met daaruit voortvloeiend honger en armoede. Vaak wordt zij dan ook in verband gebracht met de toorn van God en als straf beleefd op het zondige leven van de mens. Sprinkhanen staan dan ook in schril contrast met het zoete van de honing. Johannes waarschuwt dan ook voor de toekomstige toorn. (Mt.3:7) en hij wijst op het leven dat in Christus is. (Jh.3:36) Zo is het eetgedrag van Johannes een getuigenis van het Woord wat in Hem gelegd is. De toekomstige toorn die ophanden is uitgebeeld in de sprinkhaan en de verlossing daaruit als de honing voor de ziel van een mens door de komst van de Messias.

Samenvatting

We zijn begonnen met melk die de grondbeginselen van het geloof in Gods Woord vertegenwoordigt.

Vervolgens zagen we dat honing de begeerte van het zondige leven kan zijn en ook zagen we dat honing de rijkdom van Christus, de kracht van God en uiteindelijk het volledige Woord van God omvat. Het voedingspatroon van Johannes getuigt van deze rijkdom, maar wijst ook op het gevaar van het oordeel van God.

Door die honing tot ons te nemen groeien we in het geloof en ontkomen we aan de toorn van God. Het dagelijkse manna smaakte ook zoet en zo moeten we ons dagelijks voeden met de geestelijke honing van het Woord.

Dick de Jong